

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Majandus täna ja homme!

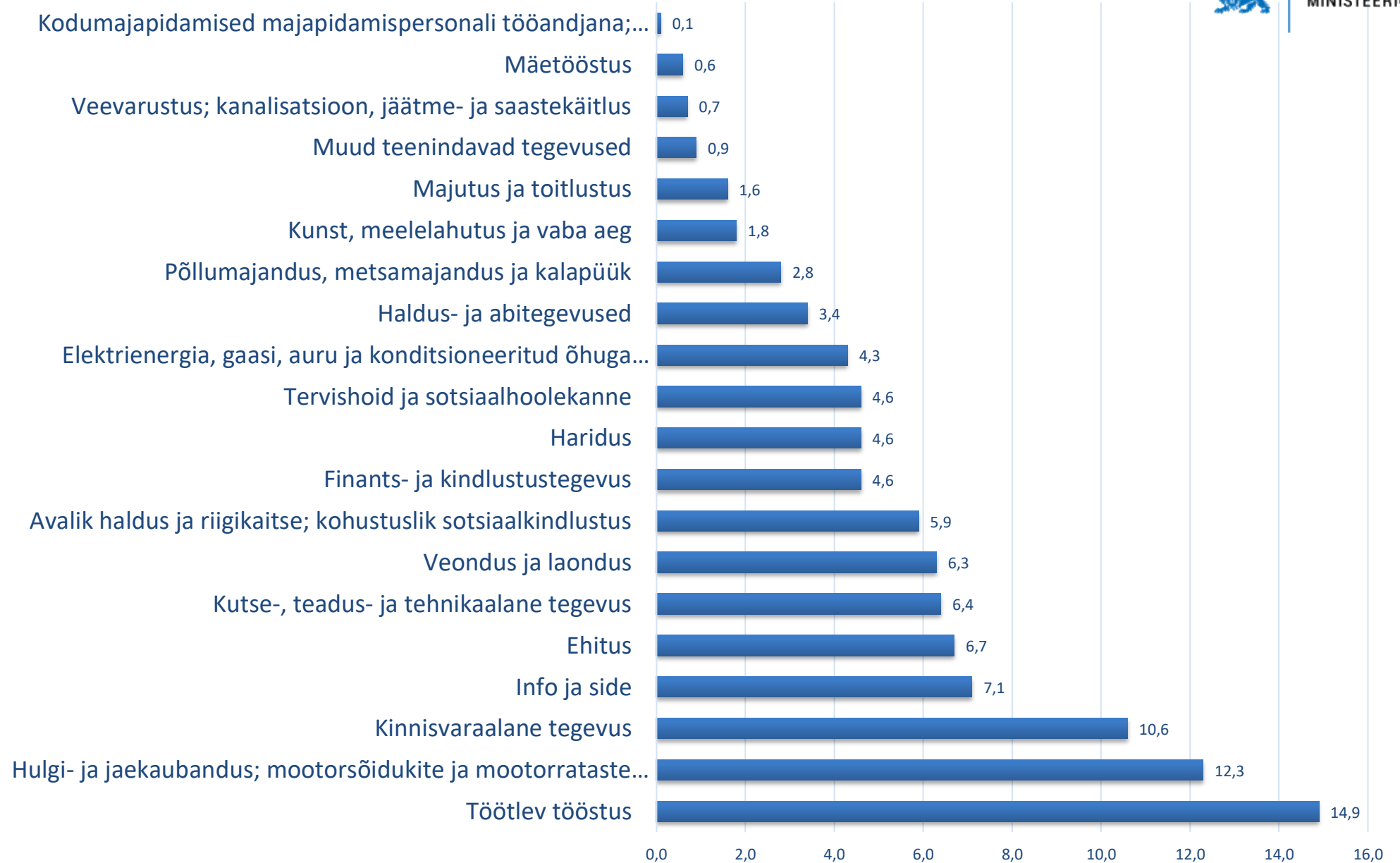
Andri Haran
Tööstusvaldkonna juht
17.11.2023

2022

Osatähtsus lisandväärtuses, jooksevhinnas, %

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTERIUM

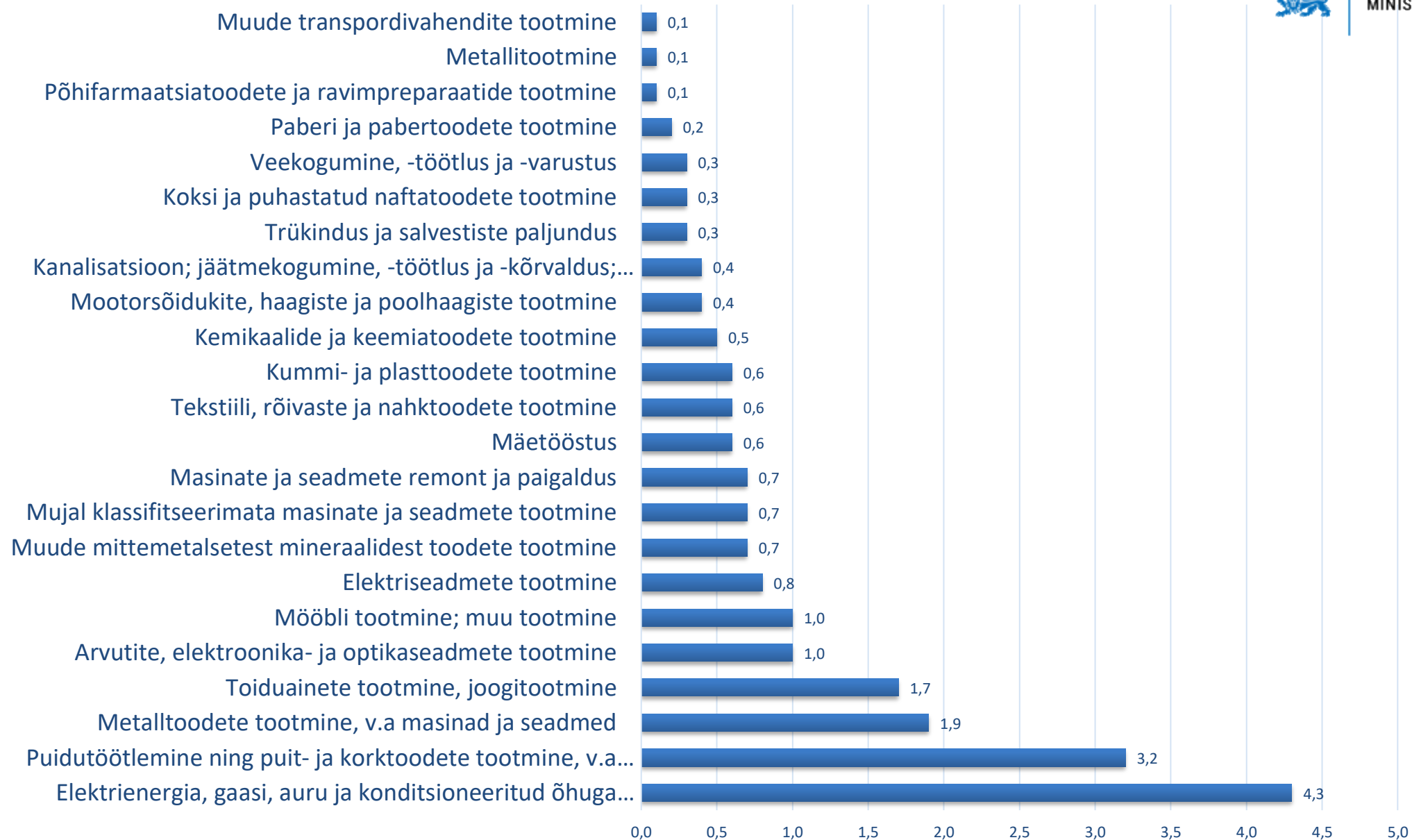

2022

Osatähtsus lisandväärtuses, jooksevhinnas, %

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTERIUM

„Saksamaa tööstustoodang langes neljandat kuud järjest“

„USA tööstussektor püsib languses 12 kuud järjest“

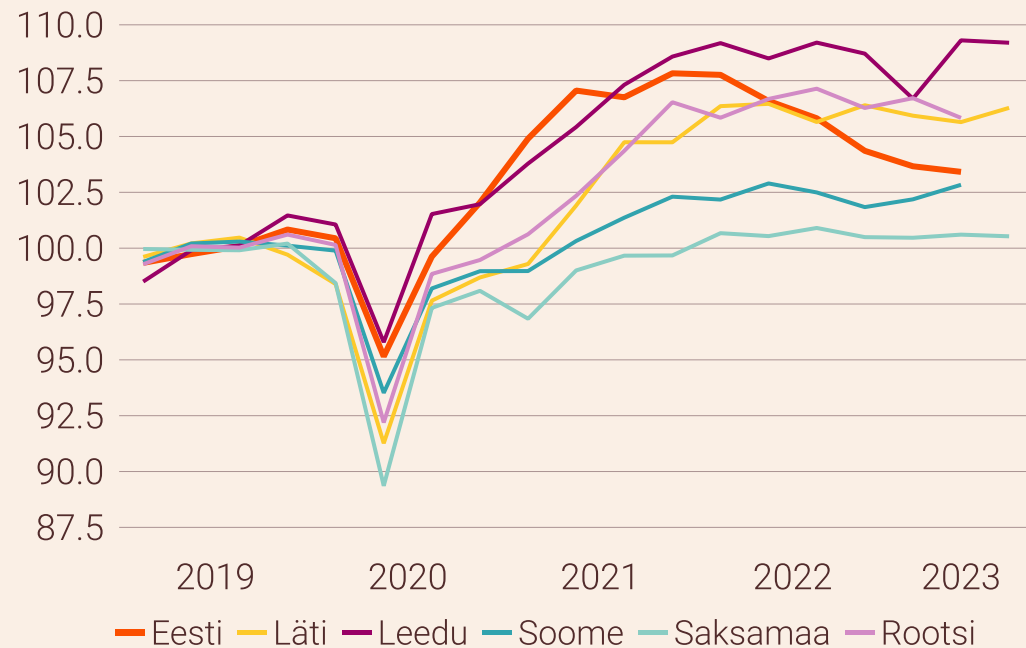
„Hiina tööstust tabas langus“

„Eesti tööstustoodang püsib sügavas languses“

Kolme esimese kvartaliga on Eesti SKP vähenenud 3% Majanduslangus taandub aeglaselt

SKP

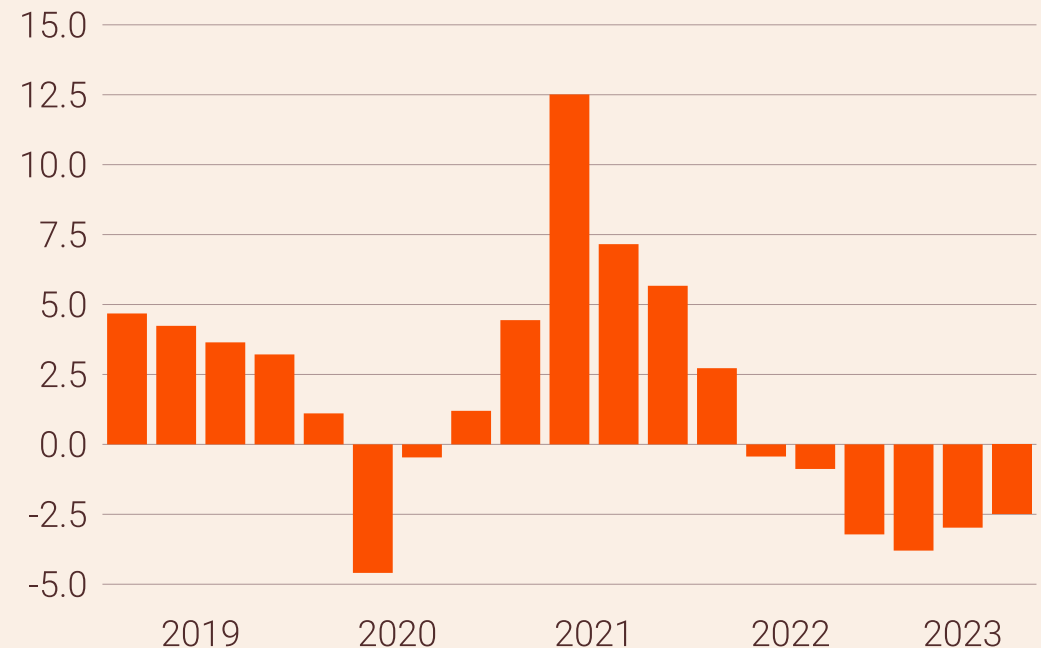
Indeks, 2019=100, püsivhindades, ses. ja kalend. korrig.

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti SKP

a/a %, püsivhindades, ses. ja kalend. korrig.

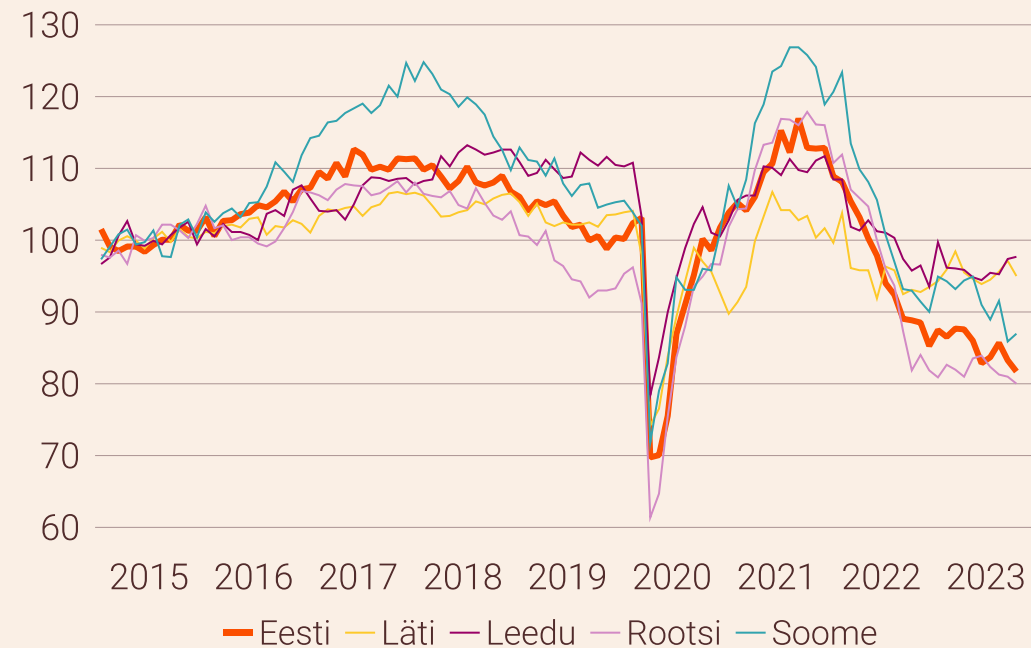

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Majandussektorite kindlustunne aga halveneb jätkuvalt

Üldine majanduse usaldusindeks

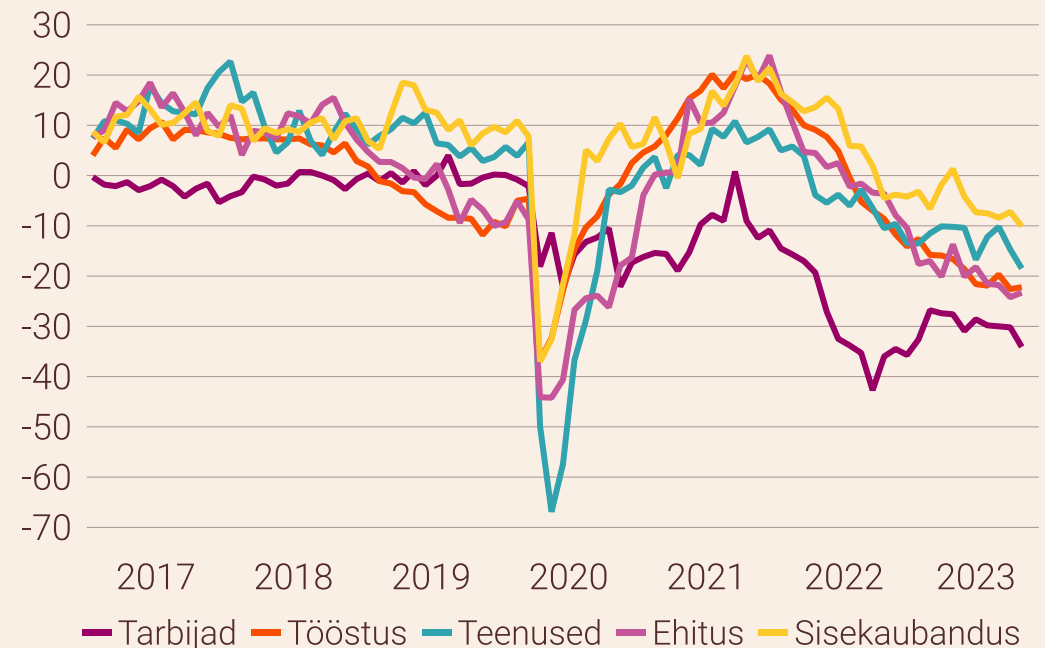
Indeks, 2015=100

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti majanduse kindlustunne

%

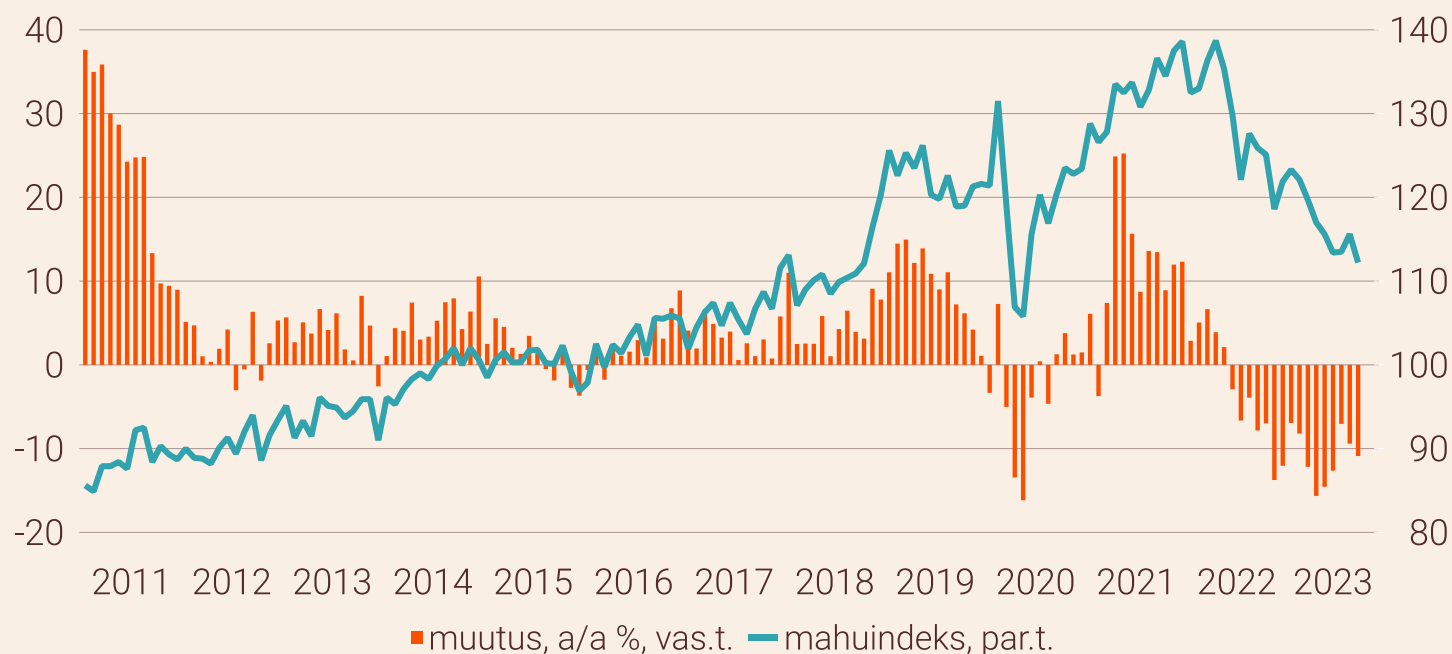

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti töötleva tööstuse tootmismahud on kukkunud viis aastat tagasi

Eesti töötleva tööstuse tootmismahud

%, indeks; sesoon. ja kalend. korrigeeritud.

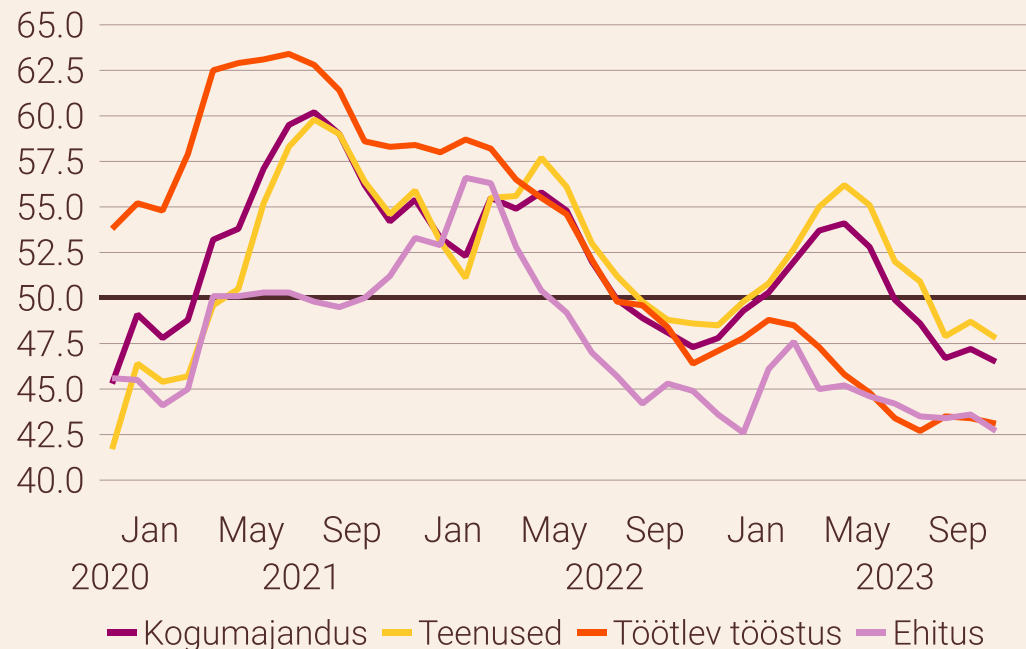
Allikad: Swedbank Research & Macrobond

- Millal lõpeb töötleva tööstuse aastane langus?
- Kui tootmismahud kuises võrdluses alates oktoobrist keskmiselt:
 - 0% sept.2024
 - 0,2% (10 a keskm) juuni 2024

Välisnõudlus lähiajal halveneb

Euroala ostujuhtideindeksid

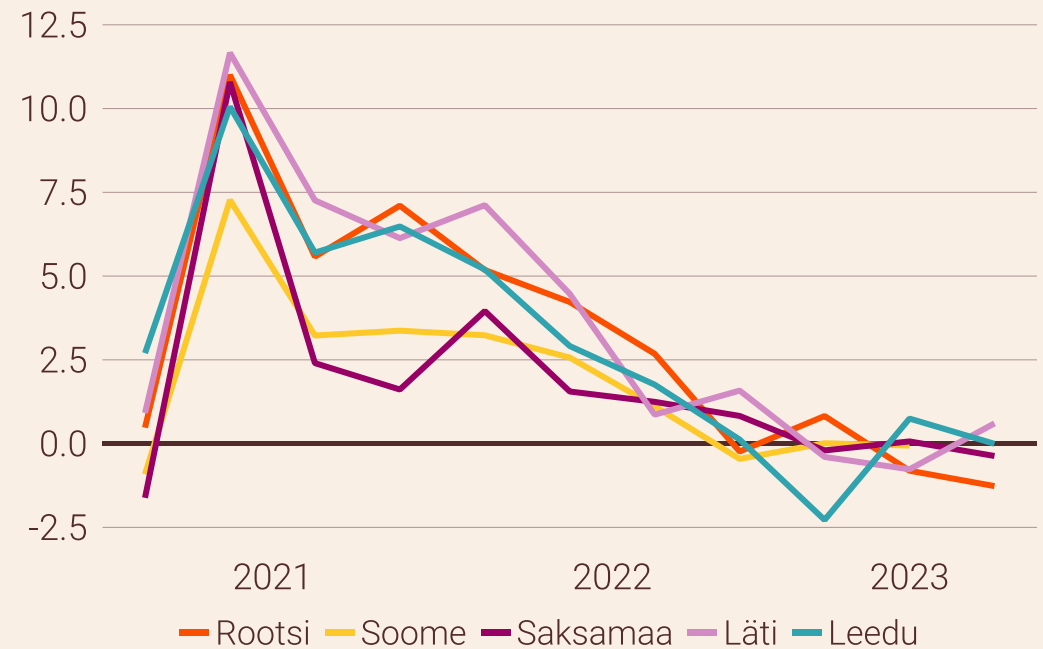
Indeks; kasv 50+, kahanemine 50

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

SKP püsivhindades

a/a %, ses. ja kalend. korrig.

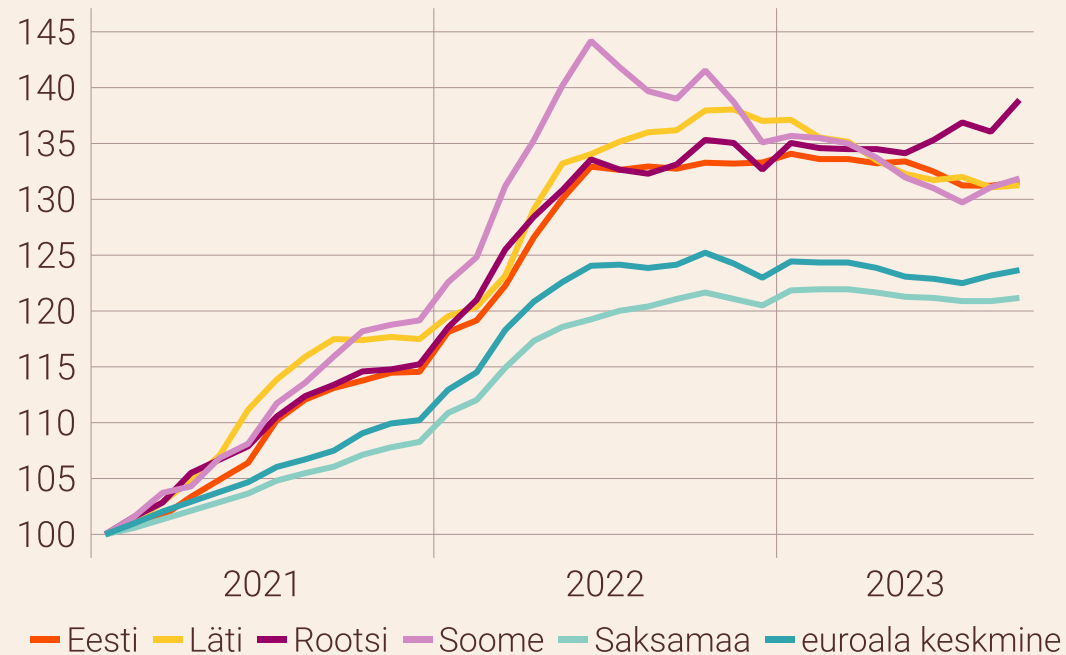

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti töötleva tööstuse tootja- ja ekspordihinnad on viimase 3 aastaga tõusnud euroala keskmisest kiiremini

Töötleva tööstuse tootjahinnad

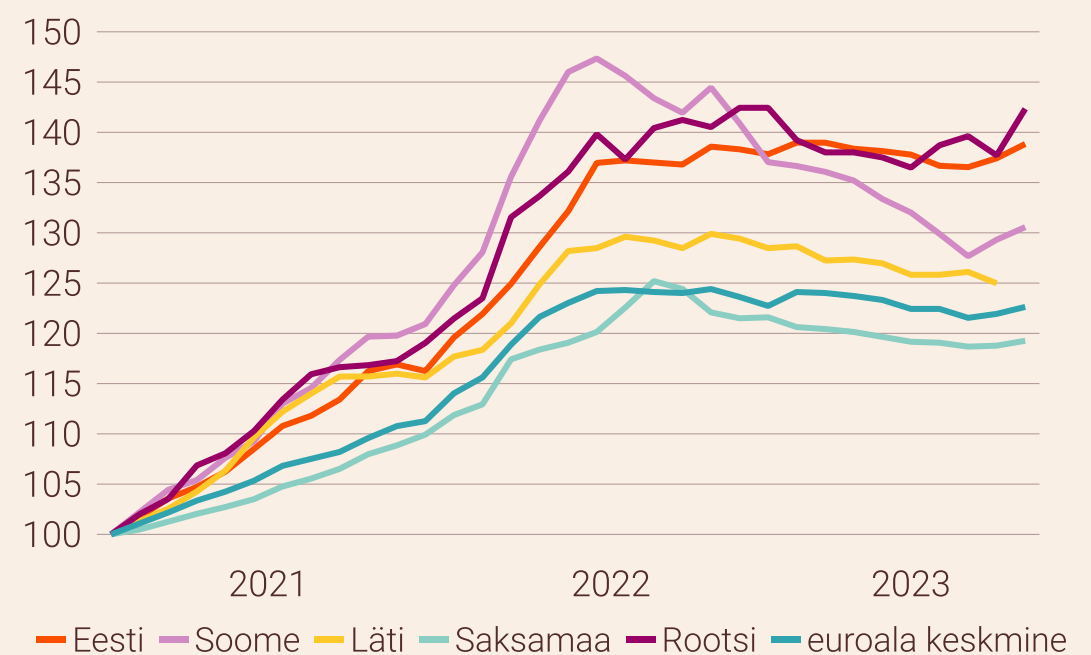
Indeks, 01.2021=100

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Töötleva tööstuse ekspordihinnad

Indeks, 01.2021=100

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

ERR.ee

- ✓ **Aasta ettevõtte juht:** *Eestis on liiga vähe innovatsiooni*
- ✓ **Estel Pukk:** *teid ja sildu ei ehita sotsiaalteadlased, insenere on vaja*
- ✓ **Ain Hanschmidt:** *Eesti valitsusel puudub majanduspoliitika*
- ✓ **Masinatööstuse liidu juht:** *riigieelarve väga julgustav ei ole*
- ✓ **Toomas Tammer:** *tööstuse kriis võib-olla Eesti majanduse suurim võimalus*

Meil on vaja astuda järgmine samm!

Peamine väljakutse tulevikus

Majanduskeskkonda usu taastamine, õiguskindluse andmine ning investeringute tagasi toomine

Mõned põhimõtteid:

Majandus peab kasvama!

Mõned põhimõtteid:

Meil on vaja piisavalt ja konkurentsivõimelise hinnaga ressursse (tööjõud, taastuvenergia, kapital jne), et tagada ettevõtluskeskkonna toimimine, konkurentsivõime ja areng tulevikus!

Mõned põhimõtteid:

Ettevõtlus peab mahtuma looduskeskkonna
taluvuse piiridesse!

Tööstuspoliitika 2035

- Eesti 2035 arengukava, Kliimaeesmärgid 2050 ning TAIE 2035 annavad meile pikaajalised suunad ja raamid edasiseks tegutsemiseks, kuid ei vaatle majanduskeskkonda tervikuna.
- **MKM koostöös tööstuse erialaliitude ja ettevõtjatega koostati ühine Tööstuspoliitika 2035 dokument**, mis käsitleb üle arengukavade neid teemasid, mis vajavad Eesti tööstuse tervikliku arengu seisukohast poliitikakujundajatelt tugevamat tähelepanu.

Tööstuspoliitika 2035

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTERIUM

Tööstuspoliitika 2035 dokument ei ole arengukava vaid tööstussektori arendamiseks vajalikku tegutsemiskeskonda kirjeldav poliitika (policy) dokument.

Tööstuspoliitika tulemusmõõdikud 2035

- Tööstuse lisandväärtus töötaja kohta EL27 keskmisest on >80% (2022a – tööstus 58%)
- Tööstuse ekspordi osakaal tööstustoodangust on >80% (2021a – 70%)
- Kestlikkuse põhimõtete rakendamine tööstuses, lähtudes konkurentsivõimest, tootlikkusest ja teadmismahukusest

Tööstuspoliitika eesmärgid

1. Majanduskeskkond
2. Tööjõud ja haridus
3. Tööstuse automatiseerimine ja digipööre
4. Innovatsioonipööre
5. Kestlikkuse põhimõtete rakendamine
6. Tööstuse nähtavus
7. Regionaalne ettevõtlus

KESTLIKKUS

- Suurem mõju kui digipöördel viimase 20 aasta jooksul;
- Kompetentsid ja teadlikkus;
- Riskid ja investeringud;
- Vajalikud tehnoloogiad;
- Regualtsioonid;
- Kliimaseadus.

Kliimaseaduse eesmärk

Võtta initsiatiiv, et muuta väiksema keskkonnajalajälega ja kliimasõbralik majandus Eesti konkurentsieeliseks ning tagada hea elukeskkond ka järgmistele põlvkondadele.

Kliimaseadusega seatakse majandussektorite põhised kliimaeesmärgid, elluviijad, rahalised vahendid ja kaasnevad kohustused, millega võetakse arvesse nii globaalsete kui ka siinsete kliimamuutuste mõju tervikuna.

Kliimaseaduse esialgne ülesehitus

- ✓ Üldsätted ja reguleerimisala
- ✓ Kliimaeesmärgid
- ✓ Kliimarahastus
- ✓ Kliimaneutraalsuse tagamise põhimõtted
- ✓ Üksikisikute kliimaalased õigused ja vastutus
- ✓ Aruandluse ja seire
- ✓ Vastutus
- ✓ Järelevalve

Tööandjate keskliit

Seaduse vastuvõtmisel peab sihtrühmadel olema selge, kuidas on plaanis kliimaeesmärgid saavutada nii, et säiliks ekspordivõime, hõive ja sissetulekud ning, mis on nende roll selles!

Tootmisettevõtja ärimudeli muutmise toetus

- Toetame rohemõtlemise sidumist ettevõtja strateegilise missiooniga
- Suurim toetus - roheaudit kuni 10 000, teekaardi arendustegevuse elluviimine kuni 200 000
- Omafinantseering vähemalt 50%
- Kogu toetussumma 8 706 543 eur

Lõpetuseks

„Riigil on ettevõtjaid rohkem vaja kui ettevõtjatel riiki“

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTERIUM

AITÄH!